

نام خانوادگی:	بسمه تعالی	مدت آزمون:
رشته: انسانی	دبیرستان مصباح متوسطه ۲	تاریخ آزمون:
	نام آزمون: منطق دهم	

۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. (۱/۵ نمره)

- (.....) الف: علم منطق به مبحث الفاظ نمی پردازد چون هدف آن جلوگیری از خطای اندیشه است.
- (.....) ب: کیفیت قضیه دامنه مصادیق محمول را مشخص می کند.
- (.....) ج: یک استدلال تمثیلی با افزایش وجوه شباهت هم تقویت نمی شود.
- (.....) د: استفاده از بار ارزشی کلمات بدون ذکر دلیل یک مغالطه است.
- (.....) ه: در شکل سوم قیاس اقترانی حد وسط در هیچ مقدمه‌ای محمول نیست.
- (.....) و: در ارزیابی اعتبار استدلال تنها توجه به سه شرط اعتبار کافی نیست.

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (۲ نمره)

- الف) به هر گونه نتیجه‌گیری خطا در اندیشه می گویند.
- ب) به قضیه‌ای که در آن به اتصال یا انفصال دو نسبت حکم کنیم، قضیهٔ گفته می شود.
- ج) به رابطهٔ بین دو قضیهٔ حملی که در سور و در نسبت باشند تداخل می گویند.
- د) در شکل چهارم قیاس اقترانی حد وسط در مقدمه اول و در مقدمه دوم است.
- ه) در قیاس استثنایی اتصالی و دو حالت معتبر محسوب می شوند.

• به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

۳- بین دو مفهوم کلی «مایع» و «آب» چه نسبتی از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟ نمودار دایره‌ای آن را رسم کنید. (۰/۵ نمره)

۴- نوع دلالت‌های کلمات تعیین شده را مشخص کنید: (مطابقی، تضمینی، التزامی) (۰/۵ نمره)

الف) خودرو از فلز ساخته شده است. ب) تبلیغ ماست: سرم را سرسری متراش ای استاد سلمانی.

۵- نوع استدلال‌های زیر را مشخص کنید. (۱/۵ نمره)

- الف) با توجه به اینکه مستطیل قابل تقسیم به دو مثلث قائم الزاویه با مساحت یکسان است و اینکه فرمول مساحت مثلث قائم‌الزاویه، نصف حاصلضرب دو ضلع غیر وتر است، مساحت مستطیل می‌شود: طول ضرب در عرض.
- ب) لوستر تکان می‌خورد! شاید زلزله آمده. اما نه اگر زلزله بود شیشه‌ها هم تکان می‌خوردند. پس کولر روشن است.
- ج) مُشت نمونهٔ خروار است.

• سؤال تشریحی

۶- انواع تعریف را مشخص کنید. (۱ نمره)

الف) مستغل: اجاره‌ای.

(ب) مسکوک: پول فلزی

(ج) ابزار: انبردست، آچار، پیچ گوشتی و ...

(د) ارباب رجوع: مراجعه‌کنندگان

(۵/۰ نمره)

۷- در موارد زیر کدام یک از شرایط و قوانین تعریف، رعایت نشده است؟

(الف) هندوانه: میوهٔ بوته‌ای آبدار و دارای پوست

(ب) میز: شیء چوبی دارای یک یا چند پایه و قسمتی تخت که روی آن می‌توان چیزی قرار داد.

(۵/۰ نمره)

۸- کدام یک از جملات زیر قضیه نامیده می‌شود؟ چرا؟

(ب) چه امتحان ساده‌ای

(الف) زود بخواب تا زود پاشی.

(۲ نمره)

۹- با فرض مغالطه بودن عبارات زیر، نوع مغالطه را تعیین کنید.

(الف) اگر قول دادی باید وفا کنی. اما قول ندادی پس نباید وفا کنی.

(ب) خدا را شکر. علی گفت که در آزمون قبول شده‌ام.

(ج) شیر مادهٔ لبنی است. ماست هم مادهٔ لبنی است. پس شیر ماست است.

(د) باید هر جور شده هدیهٔ گران قیمتی تهیه کنیم وگرنه آبرویمان می‌رود.

(۵/۱ نمره)

۱۰- جدول زیر را کامل کنید.

عکس مستوی	تداخل	تناقض	اصل قضیه
			هیچ گریه‌ای تخم‌گذار نیست.

۱۱- هرگاه قضیهٔ «بعضی گیلانها کرمو هستند» صادق باشد متداخل و عکس مستوی آن از جهت صدق و کذب چگونه هستند. (۵/۰ نمره)

(۵/۱ نمره)

۱۲- اعتبار قیاس‌های زیر را بررسی کنید و اگر نامعتبر باشد علت آن را ذکر کنید.

بعضی الف ب نیست. هیچ الف ب نیست. هر ب الف است.

آ: هیچ ب ج نیست. ب: بعضی ج ب است. پ- هر ج ب است.

∴ برخی الف ج نیست. ∴ هیچ الف ج نیست. ∴ بعضی الف ج است.

(۵/۱ نمره)

۱۳- اقسام قضایای شرطی منفصله (حقیقی، مانعاً الجمع، مانعاً الرفع) را مشخص کنید.

(الف) این فلز یا رساناست یا نارسانا.

(ب) چایی خود را یا با نبات یا با قند شیرین کن چون چیز شیرین دیگری نداریم.

(ج) حسین از ایران رفته است پس الان یا اروپاست یا آمریکا.

۱۴- هریک از استدلال‌های زیر، کدام قسم از قیاس‌های استثنایی هستند؟ اعتبار یا عدم اعتبار آن‌ها را مشخص کنید. (۵/۰ نمره)
الف) یا این آب پاک است یا نجس. اما نجس نیست. پس پاک است.

ب) اگر تشنگی‌اش رفع شده، آب نوشیده است. او آب نوشیده است. پس تشنگی‌اش رفع نشده است.

• به سوالات زیر پاسخ کامل دهید

۱۵- قضیه شرطی منفصل را با ذکر مثال تعریف کنید و انواع این قضیه را نام ببرید. (۱ نمره)

۱۶- قانون کیفیت نتیجه قیاس اقترانی را بنویسید. (۱ نمره)

۱۷- مغالطه تل‌گذاری را با ذکر مثال بیان کنید. (۱ نمره)

۱۸- انواع مختلف استدلال بر اساس هدف را نام ببرید و مختصراً توضیح دهید. (۵/۱ نمره)



limoonad
Education For All